

АЗ И МОИТЕ ГРАЖДАНСКИ ПРАВА

(есе)

Аз съм един от многото 16-годишни тийнейджъри, които живеят в България със семейството си, спазвайки създадените от държавата закони и права, с които тя цели да осигури нормален, равностоен и спокоен живот за нас- нейните граждани. Понякога аз, а също може би и много мои връстници се питаме какво означава терминът граждански права, какви законни норми имаме, към кого да се обърнем за помощ, ако попаднем в такава ситуация и как да ги отстояваме по официален законен път. Всъщност това понятие е представено като съвкупност от норми, съдържащи едновременно свободата на човека неговото достойнство и развитието на личността му.

Аз като съвестен поданик на Република България имам както своите задължения като ученик, така и граждански права, които трябва да спазвам и съм длъжна да ги отстоявам докрай на всяка цена.

Макар и като непълнолетен представител на това общество имам отговорности, които се уповават най-вече в училищната институция. Такива са например: да посещавам учебните занятия, да не закъснявам за часовете, да изпълнявам поставените от преподавателите ми задачи и да съм отворена към нови знания. От друга страна не мога да изключа и неотменимите човешки права, които имаме: никой няма право да обижда, или пък напада своч съученици безпричинно, да ги разделя на бедни-богати, образовани-необразовани, независимо от религията, етноса, пола - ние трябва да бъдем един сплотен колектив и не случайно се казва, че: "Съединението прави силата ! . Всички имаме правото да избираме каква религия да изповядваме, къде да учим. какво образование да получим, как да се реализираме за в бъдеще, къде да живеем, защото ние сме космополитни граждани на света. Също така трябва да знаем, че напускайки пределите на страната, в която сме живеели до този момент, където и да се намираме имаме всичките права по Конституцията на България.

Без значение малолетни, пълнолетни- никой няма правото да отнема нечий човешки живот или съдба, всеки има свободата да бъде щастлив, но най-вече да живее. Човешкият живот е неприкосновен, той е най-голямата ни ценност и дар от бога. I? противен случай посегателството върху него, насилието, блудството или изтезанието са отклонения от всички правни норми и закони и се наказват като най-тежките престъпления, които могат да съществуват. Известният богослов Папа Франциск е казал, че Правото на живот е първото измежду човешките права".

Всички имаме най-ценното морално право - личната свобода. Тя има широк диапазон и граници като: свободата на словото, правото на упражняване на глас, да демонстрираме публично някаква позиция, да се борим за нея. Както и да отстояваме

своя светоглед независимо какво мислят другите и дали са съгласни с нас и нашето мнение, защото всеки има право на избор.

Понякога си мисля, че като съм дете и нямам никакви граждански права, но в действителност един ден когато посърфирах малко в социалните мрежи и открих колко много права имам, за които даже и незнаех. Например, че всяко дете навършило 14 години може да излиза навън до 22 часа без придружител, да дава сведения, свързани с него и неговите лични данни, за завежда дела в съда в случаи на домашно насилие. На 16 години да избираме дали да прекъснем или да продължим образованието си, да бъдем наемани на работа със специално разрешение. Това е една малка част от моите граждански права, кои го ни принадлежат, а много малко от нас знаят за тях.

Не на последно място е нужно да споменем към кого трябва да се обърнем за помощ, ако попаднем в такова положение. Най-добрият вариант е да помолим и да разкажем случилото се с човек на когото имаме голямо доверие, че ще направи всичко необходимо, което е по силите му, за да ни помогне. Било то на родители, по-възрастни от нас. роднини и учители защото те са най-добрите приятели и съветници в живота.

Гражданските права са създадени именно с такава цел да бъдат спазвани и еднакво важащи за всички - пълнолетни, непълнолетни, политици, бизнесмени, адвокати, както от хора в по-ниските етажи на властта, обикновените български селяни, та дори и затворниците. Не бива никой да се мисли за нещо повече от другия, защото имаме едни и същи права. Всички сме равни пред закона и ние образуваме единството и суверена на нашата малка държава България.

В днешно време аз, моите приятели, и много други хора не си знаем гражданските права, отсъдени ни по Конституция и те биват нарушавани, потъпквани и неспазвани. Затова е важно колкото се може повече граждани да се образуваме по тази тема, да посещаваме най-различни лекции, семинари, за да разберем, че както задължения така имаме и законни права. Смятам, че е наш дълг да предаваме това, което знаем на нашите наследници, за да бъдат информирани, да знаят, че никой не е повече и над закона, и всеки рано или късно си получава заслуженото.

Симона Стефанова Тютюнджиева - X клас СУ